Dosarul:nr.2a-1435/24 Judecătorul: Grigore Manoli
2-23065970-02-2a-08042024

D E C I Z I E

04 februarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru
În componentă:
Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton
Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca
Grefier Victoria Talpă

examinând în ședință publică apelul declarat de avocatul Dariev Boris, în interesele lui Glib Sidor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 noiembrie 2023, adoptată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Glib Mariana către Glib Sidor privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori,

c o n s t a t ă:

La data de 10.05.2023, avocatul Corjan Angela în interesele lui Glib Mariana a depus cerere de chemare în judecată formulată împotriva lui Glib Sidor, privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

Întru motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-3584/08 din 24.10.2008, căsătoria dintre Glib Mariana și Glib Sidor a fost desfăcută, fiind dispusă încasarea la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana a pensiei pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. ***** în cuantum de 1.300 (una mie) Lei lunar, începând cu luna august 2007 și până la atingerea majoratului de către copil.

Totodată prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013 a fost modificat cuantumul pensie de întreținere, fiind dispusă încasarea din contul lui Glib Sidor în beneficiul reclamantei Glib Mariana, pensia alimentară într-o sumă bănească fixă, pentru întreținerea fiicei minore Glib Adriana a.n. ***** în sumă de 900 de lei şi a fiicei Glib Minodora a.n. ***** în sumă de 900 lei, începând cu data 19.04.2013 şi până la atingerea majoratului. Suplimentar, Glib Mariana a indicat că din momentul pronunțării hotărârii nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, s-a schimbat situația materială a reclamantei, s-au majorat cheltuielile legate cu hrana şi activitățile extrașcolare pentru sport, înot, pentru îmbrăcăminte, servicii comunale și altele. Totodată, Glib Mariana a mai indicat că pentru întreținerea copiilor sunt necesare investiții în învățământ precum ar fi ore de limba engleză suplimentare şi pregătire de examene de bacalaureat. Astfel, reieșind din situația creată Glib Mariana a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori cu încasarea în beneficiul fiecărui copil minor a pensiei de întreținere în sumă bănească fixă de 3.500 Lei lunar pentru fiecare copil şi /sau 1/3 din salariu si/sau din alte venituri ale pârâtului. În aceste circumstanțe, reclamanta a indicat că are dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori Glib Adriana a.n. ***** și Glib

Minodora a.n. ***** , începând cu data de 01.04.2022, până la atingerea majoratului minorilor.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 noiembrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată semnată de avocatul Angela Corjan în interesele lui Glib Mariana împotriva lui Glib Sidor, privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-3584/08 din 24.10.2008, de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. ***** în cuantum de 1.300 (una mie) Lei lunar, începând cu luna august 2007 și până la atingerea majoratului de către copil, care ulterior a fost modificată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, în partea încasării pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. *****, în sumă de 900 (nouă sute) Lei, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor Glib Adriana, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei, care urmează a fi plătită lunar începând cu data de 04.05.2023, până la atingerea majoratului copilului minor.

Se încasează de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul Statului, suma de 1.080 (una mie optzeci) Lei, cu titlu de taxă de stat, determinată din suma totală a obligațiilor de plată a pensiei de întreținere pentru copilul minor Glib Adriana pe un an.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana, pentru întreținerea copilului minor Glib Minodora, a.n. ***** în cuantum de 900 (nouă sute) Lei lunar, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor Glib Minodora, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei, care urmează a fi plătită lunar începând cu data de 04.05.2023, până la atingerea majoratului copilului minor.

S-a încasat de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul Statului, suma de 1.080 (una mie optzeci) Lei, cu titlu de taxă de stat, determinată din suma totală a obligațiilor de plată a pensiei de întreținere pentru copilul minor Glib Minodora pe un an.

La data de 27 noiembrie 2023, Glib Sidor a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 noiembrie 2023, iar la data de 21 mai 2024 cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea în parte a hotărârii Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 07.11.23, diminuând cuantumul pensiei de întreținere încasată de la apelantul Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana pentru copii minori Glib Adriana, născută la ***** şi Glib Minodora, născută la ***** de la 3000 lei la 1750 lei pentru fiecare copil minor.

În motivarea apelului a invocat că instanța de fond a dat o apreciere eronată prevederilor art. 110 din Codul Familiei prevede expres că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia. In aşa mod , deşi intimata a făcut trimitere la această normă juridică ,însă prin

înscrisurile probatorii ,administrate la dosar ,nu a fost confirmat faptul că situația apelantului materială s-a modificat.

Intru justificarea pretențiilor înaintate reclamanta/intimată a invocat aflarea apelantului după hotarele RM , care posibil îi acordă un venit financiar sporit.

Menționează că simpla aflare după hotarele RM, nu acordă fiecăruia un câștiga fabulos sau o asigurare materială bună Mai mult ca atât apelantul se aflu în statul Israel, care este implicat în război cu vecinii de hotare şi, respectiv ,toate argumentele reclamantei despre veniturile apelantului considerabile sunt niște aberații. Or, modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilită de instanța judecătorească poate avea loc doar în condițiile prevăzute expres la art. 110 din Codul de Familie.

Susține că reclamanta/intimată , cît şi instanța de judecată au făcut trimitere la informația eliberată de Biroul National de Statistică-media anuală în 2023 a valorii minimului de existență pentru un copil de 7-17 ani constituie 3470,4 lei. În atare circumstanțe nu pot fi reținute argumentele reclamantului/intimatului precum conform datelor statistice ale Biroului National de Statistică, alocarea minimului de existență calculată a acestuia constituie 3470,4 lei, sumă la care trebuie să contribuie ambii părinți şi nu unul singur, acestea formând obiectul examinării fondului cauzei de stabilire a pensiei de întreținere a copilului minor, dar nu de modificare a cuantumului pensiei de întreținere deja stabilite.

Aplicând dispozițiile art. 58 al 1 şi art. 74 alin.(1) Codul Familiei potrivit cărora ambii părinți sunt obligați să participe la educația şi întreținerea copiilor, precum şi luând în considerație certificatul Biroului National de Statistică a RM , deci contribuția materială al fiecărui părinte pentru un copil minor constituia 1745 lei , sumă care şi urma a fi încasată de la mine , apelantul pentru întreținerea copiii minori.

Reprezentantul apelantului Glib Sidor avocatul Dariev Boris, în ședința instanție de apel a susținut integral apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia.

Reprezentantul intimatei Glib Mariana, avocatul Corjan Angela, în ședința instanței de apel a solicitat respingere apelului cu menținerea hotărârii prime instanțe ca legală și întemeiată.

Audiind părțile și reprezentantul părții, studiind cererea de apel şi înscrisurile anexate, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat de Glib Sidor din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), CPC, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În conformitate cu art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Conform art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În conformitate cu prevederile art. 58 alin.(1) Codul Familiei, părinții au drepturi şi obligații egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Potrivit dispozițiilor art.74 alin.(1), (2) și (3) Codul Familiei, părinții sunt obligați să-şi întrețină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinții şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract şi părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinții, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Conform art.75 alin.(1), (2) și (3) Codul Familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulți copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Dispozițiile art.76 alin.(1) și (2) Codul Familiei prevăd că în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu şi/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părților, de alte circumstanțe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform prevederilor art.18 alin.(1) Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ambii părinții, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

În acord cu art.18 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

În corespundere cu art.3 alin. (l) al aceleiași Convenții, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Articolul 98 alin.(2) Codul Familiei statuează că pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

În temeiul art.99 alin.(1) Codul Familiei, instanța judecătorească este în drept să hotărască încasarea pensiei de întreținere de la data depunerii cererii.

Din actele cauzei Colegiul a stabilit că Glib Mariana și pârâtul Glib Sidor sunt părinții biologici ai copiilor minori Glib Adriana, născută la ***** și Glib Minodora, născută la *****.

Din înscrisurile anexate la cauză rezultă că la data pronunțării hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. .2-17766/2013 din 24.06.2013, copiii minori Glib Adriana și Glib Minodora aveau 6 ani și respectiv 4 ani, iar în prezent au împlinit vârsta de 16 ani și respectiv 14 ani, iar potrivit datelor Biroului Național de Statistică minimul de existență în semestrul II anul 2022, ținând cont de vârsta copiilor este stabilită suma de 3.440,40 lei, respectiv s-a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

Fiind investită cu examinarea cauzei prima instanța a dispus admiterea acțiunii reclamantei modificând cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-3584/08 din 24.10.2008, de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. ***** în cuantum de 1.300 (una mie) Lei lunar, începând cu luna august 2007 și până la atingerea majoratului de către copil, care ulterior a fost modificată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, în partea încasării pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. *****, în sumă de 900 (nouă sute) Lei, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor Glib Adriana, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei, care urmează a fi plătită lunar începând cu data de 04.05.2023, până la atingerea majoratului copilului minor.

Se încasează de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul Statului, suma de 1.080 (una mie optzeci) Lei, cu titlu de taxă de stat, determinată din suma totală a obligațiilor de plată a pensiei de întreținere pentru copilul minor Glib Adriana pe un an.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana, pentru întreținerea copilului minor Glib Minodora, a.n. ***** în cuantum de 900 (nouă sute) Lei lunar, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor Glib Minodora, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei, care urmează a fi plătită lunar începând cu data de 04.05.2023, până la atingerea majoratului copilului minor.

S-a încasat de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul Statului, suma de 1.080 (una mie optzeci) Lei, cu titlu de taxă de stat, determinată din suma totală a obligațiilor de plată a pensiei de întreținere pentru copilul minor Glib Minodora pe un an.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este parțial incorectă.

În contextul pretențiilor deduse judecării în ordine de apel, în limitele instituite de art. 373 alin. (1) CPC, instanța de judecată reține că în temeiul art.110 Codul familie, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială definește conjunctura şi relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreținere. Sintagma „alte circumstanțe importante" extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

De dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială şi familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională şi cea internațională. Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât şi a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă şi echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

Astfel, instanța de apel reține că prin cererea de chemare în judecată înaintată reclamanta/intimata se invoca că în prezent situația financiară s-a schimbat, suma de 900 lei lunar, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013, la momentul actual, perioada anului 2023, nu corespunde cheltuielilor reale și necesare pentru întreținerea și îngrijirea unui copil în vârstă de 16 și respectiv 14 ani constituind o valoare netă inferioară valorii minimului de existenta calculat pentru o lună pentru întreținerea unui copil minor.

Astfel, înr-adevăr s-au schimbat circumstanțele luate în calcul la data adoptării hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr.2-17766/2013 din 24.06.2013, prin care s-a dispus

încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum de 900 Lei, lunar pentru fiecare minor.

Totodată, în conformitate cu art.2 al Legii nr.152 din 05.07.2012 „Cu privire la minimul de existență", minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății şi pentru susținerea viabilității omului.

Iar, conform art.3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existenta include: mărimea valorică a coşului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populației şi mărimea primelor şi a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Față de aceste considerente, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea instituției școlare, pentru procurarea hainelor, cheltuieli necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copiilor.

În acest context, se reține că reclamanta/apelanta prezentat probe pertinente şi suficiente care confirma schimbarea esențială a situației existente la momentul emiterii hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 noiembrie 2023, prin care s-a dispus încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum de 900 Lei, lunar pentru fiecare minor, care la moment au împlinit 16 și respectiv 14, iar potrivit datelor Biroului Național de Statistică minim de existență în semestrul II anul 2022, ținând cont de vârsta copiilor este stabilită suma de 3,440,40 lei.

Drept urmare, concluzia primei instanțe despre modificarea cuantumul pensiei de întreținere stabilit prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013, pronunțată în cauza civilă nr. 2-17766/2013, cu încasarea de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor Glib Adriana, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei și prin încasarea de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor Glib Minodora, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei, care urmează a fi plătită lunar începând cu data de 04.05.2023, până la atingerea majoratului copilului minor, este corectă.

În acest context sunt neîntemeiate și se resping argumentele apelantului Glib Sidor cu privire la faptul că Glib Mariana, solicitând majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor, nu și-a argumentat poziția prin prezentarea careva probe despre schimbarea esențială a stării materiale reclamantei, or reclamanta a probat în instanța de judecată starea sa materială care este insuficientă în legătură cu majorarea semnificativă a cheltuielilor de întreținere a copiilor, determinate primordial de creșterea prețurilor la mărfurile și produsele de prima necesitate, medicamentelor, scumpirea plăților pentru toate serviciile locativ - comunale, fapt ce se confirmă și prin datele de la Biroul Național de Statistică din care rezultă că minimul de existență în semestrul II anul 2022, ținând cont de vârsta copiilor este stabilită suma de 3.440,40 lei .

Totodată, revendicarea dreptului de modificare a cuantumului pensiei de întreținere este opozabilă în egală măsură ambilor părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, aceştia fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în concordanță cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și internațională, or conform prevederilor art.58 alin. (1) Codul familiei,

părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

În aceasta ordine de idei, Colegiul consideră că reclamanta a prezentat probe pertinente şi suficiente care ar confirma schimbarea esențială a situației existente din momentul emiterii hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013, prin care s-a încasat de la Glib Sidor pensia de întreținere a copiilor minori Glib Minodora, a.n. ***** și Glib Adriana,a.n.***** în cuantum de 900 (nouă sute) Lei lunar, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

În circumstanțele descrise, Colegiul conchide că concluzia primei instanțe de admiterea acțiunii reclamantei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013 cu încasarea de la Glib Sidor, a.n. *****, IDNP ***** în beneficiul lui Glib Mariana pensia de întreținere pentru copilului minor Glib Adriana, a.n. ***** și Glib Minodora, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 3.000 (trei mii) Lei, care urmează a fi plătită lunar începând cu data de 04.05.2023, până la atingerea majoratului copilului minor, este justă.

Totodată, Colegiul consideră că instanța de fond admițând cerințele reclamantei nu s-a expus vizavi de titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. 2-3584/08 din 24.10.2008 și titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013.

În conformitate cu prevederile cu art.327 alin.(1) şi (2) Cod civil actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută). (2) Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular (nulitate relativă.

Dispozițiile art. 328 alin.(1)-(3) Cod civil prevăd că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît şi pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. (2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora. (3) Atât acțiunea în constatare a nulității absolute, cât şi excepția de nulitate absolută sânt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acțiunile privind aplicarea efectelor nulității absolute conform art.331, indiferent dacă sânt introduse împreună cu acțiunea în constatare a nulității absolute sau după admiterea acestei acțiuni. Reieșind din constatările expuse supra, Colegiul civil ajunge la concluzia de a anula titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013.

Pe cale de consecința, Colegiul civil, consideră necesar de a admite apelul declarat de Glib Sidor, a casa parțial hotărârea Judecătoria Chişinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2023 și a anula titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr.2-3584/08 din 24.10.2008 și titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013. În rest, hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 07.11.2023 se menține.

Or, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele

atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Astfel, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a adoptat o hotărâre neîntemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia a admite apelul declarat de Glib Sidor, a casa parțial hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2023 și a anula titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. 2-3584/08 din 24.10.2008 și titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 iunie 2013. În rest hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2023, se menține.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c),390 Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de avocatul Dariev Boris, în interesele lui Glib Sidor.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07.11.2023 și se emite o nouă hotărâre prin care: se anulează titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr.2-3584/08 din 24.10.2008, prin care s-a încasat de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. ***** în cuantum de **1.300 (una mie) Lei** lunar, începând cu luna august 2007 și până la atingerea majoratului de către copil, care ulterior a fost modificată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, în partea încasării pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. *****, în sumă de **900 (nouă sute) Lei**, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se anulează titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Râșcani, mun.Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013 prin care s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana, pentru întreținerea copilului minor Glib Minodora, a.n. ***** în cuantum de **900 (nouă sute) lei** lunar, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil. În rest hotărârea din 07.11.2023, se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton
Judecătorul
Judecător Dorin
Dulghieru

Constantin
Roșca
Dosarul:nr.2a-1435/24 Judecătorul: Grigore
Manoli
2-23065970-02-2a-08042024

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

04 februarie 2025 mun.

Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina

Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Victoria Talpă

examinând în ședință publică apelul declarat de avocatul Dariev Boris, în interesele pârâtului Glib Sidor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 noiembrie 2023, adoptată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Glib Mariana către Glib Sidor privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori,

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de avocatul Dariev Boris, în interesele lui Glib Sidor.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2023 și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se anulează titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. 2-3584/08 din 24.10.2008, prin care s-a încasat de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. ***** în cuantum de **1.300 (una mie) Lei** lunar, începând cu luna august 2007 și până la atingerea majoratului de către copil, care ulterior a fost modificată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013, în partea încasării pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor Glib Adriana, a.n. *****, în sumă de **900 (nouă sute) Lei**, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se anulează titlu executoriu eliberat în temeiul hotărârii Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-17766/2013 din 24.06.2013 prin care s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr.2-17766/2013 din 24.06.2013, de la Glib Sidor în beneficiul lui Glib Mariana, pentru întreținerea copilului minor Glib Minodora, a.n. ***** în cuantum de **900 (nouă sute) Lei** lunar, începând cu data de 19.04.2013 și până la atingerea majoratului de către copil .

În rest hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2023, se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecător Dorin Dulghieru

Constantin Roșca